

P/8098499

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA
I ZELENE TRANZICIJE

KLASA: UP/I 351-03/21-08/15
URBROJ: 517-05-1-1-24-57

Zagreb, 2. listopada 2024.

Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije, OIB 59951999361, na temelju odredbe članka 89. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i odredbe članka 21. stavka 2. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), sukladno presudi Upravnog suda u Rijeci: 11 UsI-498/2023-20 od 21. ožujka 2024. godine, povodom zahtjeva nositelja zahvata KAMEN PSUNJ d.o.o., Ante Starčevića 57 a, Okučani, OIB 23137847414, nakon provedenog postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš eksploatacije tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Kremešnica – Lasinjska“ na području općine Lasinja, donosi

N A C R T R J E Š E N J A

- I. Namjeravani zahvat – eksploatacija tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Kremešnica – Lasinjska“, Općina Lasinja, Karlovačka županija, nositelja zahvata KAMEN – PSUNJ d.o.o., Okučani, temeljem Studije o utjecaju na okoliš iz rujna 2024. godine koju je izradio MUNDO MELIUS d.o.o. iz Zagreba – prihvatljiv je za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša (A) i programa praćenja stanja okoliša (B).**

A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

A.1. Mjere zaštite tijekom pripreme i eksploatacije

Opće mjere

1. Ograditi površinski kop.
2. Prije početka eksploatacije izmjestiti postojeće putove koji se nalaze unutar eksploatacijskog polja, a kojima se omogućava pristup vlasnicima nekretnina.
3. Zabranjuje se prolaz kamiona kroz centar Lasinje u svrhu eksploatacije, promet će se odvijati ŽC3152 istočno - suprotno od naselja Lasinja.

Bioraznolikost

4. Drveće i grmlje uklanjati u doba mirovanja vegetacije i izvan perioda gniježđenja ptica, u razdoblju od 1. kolovoza do 1. veljače.
5. U ljetnom periodu za vrijeme sušnih dana polijevati vegetaciju uz rub eksploatacijskog polja .
6. U slučaju pronalaska strogo zaštićenih životinjskih vrsta ili gnijezda, u što kraćem roku o tome obavijestiti nadležnu javnu ustanovu za zaštitu prirode i nadležno ministarstvo.

Georaznolikost

7. Ako se tijekom eksploatacije nađe na dijelove prirode koji bi mogli predstavljati geološku vrijednost, radove prekinuti, zaštititi ih od eventualnog oštećenja/onečišćenja i o pronalasku izvijestiti tijelo nadležno za zaštitu prirode.

Vode, vodna tijela i tlo

8. Plato za pretakanje goriva izvesti s nadstrešnicom, vodonepropusnim dnom sa spremnikom i obodno osigurati betonskim zidićem. Tekućine skupljene u spremniku predavati ovlaštenoj osobi za gospodarenje otpadom.
9. Ako se ukaže potreba za nadopunjavanjem gorivom na samoj etaži, koristiti mobilnu crpku opremljenu armaturom za pretakanje goriva i mobilnu tankvanu za skupljanje eventualno prolivene tekućine.
10. Pogonsko gorivo skladištiti u dvostijenskim spremnicima u vodonepropusnoj natkrivenoj tankvani volumena dostatnog za prihvrat cijelog volumena spremnika.
11. Spremnike ulja držati nadzemno u posebnim vodonepropusnim zatvorenim prostorima bez odvodnje („eko-kontejner“).
12. Sanitarne otpadne vode skupljati u vodonepropusnom podzemnom spremniku odnosno mobilnom sanitarnom čvoru koje će prazniti ovlaštena osoba.
13. Izraditi/donijeti Operativni plan interventnih mjera u slučaju iznenadnog onečišćenja voda koji mora biti usklađen s Državnim planom mjera za slučaj izvanrednih i iznenadnih onečišćenja voda.
14. Oborinske vode prije ispuštanja u teren provoditi kroz vodosabirnik (taložnicu).
15. Humusni i površinski dio tla privremeno odlagati unutar eksploatacijskog polja, zaštititi i kasnije koristiti za završne radove na sanaciji i biološkoj rekultivaciji.

Zrak

16. Manipulativne površine i unutarnje transportne putove za vrijeme sušnih dana prskati vodom.
17. Upotrebljavati strojeve koji zadovoljavaju propise i ne ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari iznad propisanih vrijednosti.
18. Bušaću garnituru opremiti sustavom za skupljanje prašine.
19. Oplemenjivačko postrojenje opremiti sustavom za otprašivanje.
20. Pri transportu poduzeti mjere protiv rasipanja materijala koji se prevozi - kao što su punjenje do razine utovarnog sanduka i prekrivanje tovarnog prostora ceradama.

Krajobraz

21. U fazi izrade glavnog rudarskog projekta, izraditi projekt krajobraznog uređenja. Krajobrazno uređenje i biološku rekultivaciju predviđenu projektom, uskladiti s dinamikom razvoja eksploatacije.
22. Sanaciju i biološku rekultivaciju provoditi usporedno s rudarskim radovima na dijelovima eksploatacijskog polja gdje je završena eksploatacija.

23. Biološku rekultivaciju provoditi kombinacijom sadnje autohtonih biljnih vrsta (grmlja i drveća) i prepuštanja površina prirodnoj sukcesiji sukladno projektu krajobraznog uređenja.
24. Kontinuirano održavati posađeni biljni materijal.

Miniranje

25. Prilikom probnog miniranja utvrditi parametre miniranja koji osiguravaju sigurnost najbližih objekata. Na temelju rezultata odrediti maksimalnu količinu eksploziva u bušotini.
26. Prije svakog miniranja pravovremeno provesti mjere obavješćivanja, najave i osiguranja područja djelovanja miniranja.
27. Kod svakog miniranja mjeriti potresni val kod najbližeg stambenog objekta.
28. Izraditi elaborat pokusnog miniranja i mjerenja seizmičkih efekata te zabilježenom zračnom udarnom valu.

Buka

29. Aktivnosti na eksploatacijskom polju obavljati tijekom dnevnog razdoblja.
30. Koristiti malobučnu opremu i strojeve te ih redovito održavati.
31. Ukoliko se mjerenjem na točki T4 (uz izdvojenu kuću koja će tijekom kraćeg perioda eksploatacije zbog male udaljenosti i konfiguracije terena biti najizloženija buci) ili i na drugim mjernim točkama koja ovlaštena pravna osoba odredi utvrde razine buke više od dopuštenih, poduzeti dodatne mjere zaštite od buke kao što su zamjena radnog stroja koji se koristi na radnoj etaži drugim s manjom emisijom buke (zvučna snaga $L_w \leq 104$ dB(A), ugradnja specijalnog filtera u ispušni sustav radnog stroja koji radi na „kritičnom području“ ili postavljanje mobilnih barijera za zaštitu od buke na mjestu rada stroja. Mjere primijeniti samo tijekom perioda dok su razine buke više od dopuštenih.

Otpad

32. Opasni otpad skupljati u odgovarajuće označenim i zatvorenim spremnicima s vodonepropusnom tankvanom, te predavati ovlaštenoj osobi.
33. Neopasni otpad odvojeno skupljati prema vrsti i predavati ovlaštenoj osobi.

Kulturno-povijesna baština

34. Pripreme radnje kao što su uklanjanje drveća, panjeva i tankog humusnog sloja provoditi uz prisutnost arheologa.
35. Obaviti probna istraživanja/sondiranja na arheološki neistraženom dijelu eksploatacijskog polja i do kraja istražiti bedem na lokalitetu Grabi.
36. Ako se tijekom eksploatacije naiđe na arheološke ili druge kulturno-povijesne nalaze prekinuti radove i o pronalasku izvijestiti nadležni konzervatorski odjel te provesti arheološka istraživanja.

Nekontrolirani događaj

37. U slučaju izlivanja goriva poduzeti mjere za sprječavanje daljnjeg razlivanja (osigurati minimalno 50 kg apsorpcijskog sredstva za uklanjanje prolivenog goriva). Ostatke čišćenja (opasan otpad) predati ovlaštenoj osobi za gospodarenje otpadom.

A.2. Mjere zaštite nakon prestanka eksploatacije

38. Završnu biološku rekultivaciju provesti prema projektnoj dokumentaciji u roku godine dana nakon završetka eksploatacije.

B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA

Zrak

1. Mjeriti količinu ukupne taložne tvari (UTT). Lokacija sedimentatora određena je točkama T1 i T4 (Prilog 1.), a mikrolokaciju će odrediti pravna osoba ovlaštena za praćenje kvalitete zraka kako bi dobiveni rezultati mjerenja pokazali stanje UTT uslijed rada zahvata. Mjerenja provoditi jednu godinu. Ukoliko rezultati mjerenja pokažu veće vrijednosti od graničnih, poboljšati sustav za otprašivanje i hvatanje prašine i nastaviti s mjerenjima još godinu dana, odnosno dok rezultati ne budu u skladu s dozvoljenim vrijednostima o razinama onečišćujućih tvari u zraku.

Krajobraz

2. U skladu s projektnom dokumentacijom kontrolirati provedbu faza sanacije i biološke rekultivacije, stanje saniranih površina odnosno provedbu mjera održavanja, najmanje jednom u pet godina te po završetku sanacije.

Buka

3. Mjerenja razine buke provesti na početku eksploatacije na referentnim točkama T1, T3 i T4 (Prilog 1.), u uvjetima rada strojeva maksimalnim kapacitetom. Ovlaštena pravna osoba za mjerenje buke može odrediti i druge mjerne točke.
4. Mjerenja provoditi u vremenskim razmacima od tri godine te pri izmjeni radnih strojeva/uređaja.

II. Nositelj zahvata KAMEN PSUNJ d.o.o., Ante Starčevića 57 a, Okučani, dužan je osigurati provedbu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša, kako je to određeno ovim Rješenjem.

III. Rezultate praćenja stanja okoliša nositelj zahvata KAMEN PSUNJ d.o.o., Ante Starčevića 57 a, Okučani, je obvezan dostavljati Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije na propisani način i u propisanim rokovima sukladno posebnom propisu kojim je uređena dostava podataka u informacijski sustav.

IV. Nositelj zahvata KAMEN PSUNJ d.o.o., Ante Starčevića 57 a, Okučani, podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja na okoliš zahvata iz točke I. izreke ovog rješenja. O troškovima ovog postupka odlučit će se posebnim Rješenjem koje prileži u spisu predmeta.

V. Ovo Rješenje prestaje važiti ako u roku od dvije godine od dana izvršnosti Rješenja nositelj zahvata KAMEN PSUNJ d.o.o., Ante Starčevića 57 a, Okučani, ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu. Važenje ovog Rješenja, na zahtjev nositelja zahvata KAMEN PSUNJ d.o.o., Ante Starčevića 57 a, Okučani, može se jednom produžiti na još dvije godine, uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni ovim Rješenjem.

VI. Ovo Rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva zaštite okoliša i zelene tranzicije.

VII. Sastavni dio ovog Rješenja su sljedeći grafički prilozi:

- Prilog 1. Šira situacija
- Prilog 2. Postojeće stanje
- Prilog 3. Razvojna faza eksploatacije
- Prilog 4. Završno stanje eksploatacije

Obrazloženje

Nositelj zahvata, KAMEN PSUNJ d.o.o., Ante Starčevića 57 a, Okučani, podnio je Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja koje sukladno odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 85/20, 21/23 i 57/24) od 17. svibnja 2024. godine nastavlja s radom kao Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), 30. ožujka 2021. godine zahtjev za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Kremešnica“ na području općine Lasinja.

Ministarstvo je donijelo rješenje KLASA: UP/I-351-03/21-08/15; URBROJ: 517-05-1-1-2-23-42 od 10. siječnja 2023. godine da zahvat eksploatacija tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Kremešnica – Lasinjska“, Općina Lasinja, Karlovačka županija nije prihvatljiv za okoliš.

Upravni sud u Rijeci je presudom poslovni broj: 11 UsI-498/2023-20 od 21. ožujka 2024. godine poništio rješenje i predmet vratio na ponovno odlučivanje.

U zahtjevu za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Kremešnica“ na području općine Lasinja su navedeni svi podaci i priloženi svi dokumenti i dokazi sukladno odredbama članka 80. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša (dalje u tekstu: Zakon) i to:

- Potvrda Uprave za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine o usklađenosti zahvata „Eksploatacija tehničko-građevnog kamena na eksploatacijskom polju „Kremešnica“ s prostornim planovima (KLASA: 350-02/21-02/6; URBROJ: 531-06-2-1-2-21-4 od 23. ožujka 2021. godine),
- Rješenja Uprave za zaštitu prirode Ministarstva (KLASA: UP/I-612-07/21-60/06; URBROJ: 517-05-2-2-21-2 od 4. veljače 2021. godine; KLASA: UP/I 612-07/20-60/06; URBROJ: 517-05-2-2-21-4 od 22. veljače 2021. godine) da je planirani zahvat prihvatljiv za ekološku mrežu,
- Studija o utjecaju na okoliš (dalje u tekstu: Studija), koju je izradio ovlaštenik Mundo Melius, d.o.o., Banjavčičeva 22, Zagreb, kojem je Ministarstvo izdalo Rješenje za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša: izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/20-08/04; URBROJ: 517-03-1-2-20-6 od 7. srpnja 2020. godine). Studija je izrađena u ožujku 2021., dopunjena u kolovozu 2021., veljači 2022. i rujnu 2024. godine. Voditelj izrade Studije je mr.sc. Goran Pašalić, dipl.ing.rud.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka procjene utjecaja na okoliš, sukladno članku 80. stavku 3. Zakona i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), na internetskim stranicama Ministarstva objavljena je 17. svibnja 2021. godine **Informacija o zahtjevu** za procjenu utjecaja na okoliš eksploatacije tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Kremešnica“ na području općine Lasinja (KLASA: UP/I-351-03/21-08/15, URBROJ: 517-05-1-21-2 od 14. svibnja 2021. godine).

Savjetodavno stručno povjerenstvo u postupku procjene utjecaja na okoliš (dalje u tekstu: Povjerenstvo) imenovano je na temelju članka 87. stavaka 1., 4. i 5. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18; u daljnjem tekstu: Zakon) Odlukom od 10. lipnja 2021. godine (KLASA: UP/I-351-03/21-08/15, URBROJ: 517-05-1-1-21-8) te Odlukom o izmjeni Odluke od 19. siječnja 2022. godine (KLASA: UP/I-351-

03/21-08/15, URBROJ: 517-05-1-1-22-27) i Odlukom o izmjeni Odluke od 8. srpnja 2024. godine (KLASA: UP/I-351-03/21-08/15, URBROJ: 517-05-1-1-24-51).

Povjerenstvo je održalo tri sjednice. Na **prvoj sjednici** održanoj 12. srpnja 2021. godine putem videokonferencije, Povjerenstvo je utvrdilo da je Studija cjelovita i u svojim bitnim elementima stručno utemeljena te predložilo da se Studiju dopuni u skladu s primjedbama članova Povjerenstva i nakon dorade i suglasnosti članova uputi na javnu raspravu.

Ministarstvo je nakon pozitivnog očitovanja članova Povjerenstva na dopunjenu Studiju u skladu sa člankom 13. Uredbe 22. rujna 2021. godine donijelo Odluku o upućivanju Studije na **javnu raspravu** (KLASA: UP/I-351-03/21-08/15, URBROJ: 517-05-1-1-21-15), a zamolbom za pravnu pomoć od 22. rujna 2021. godine (KLASA: UP/I-351-03/21-08/15, URBROJ: 517-05-1-1-21-16) povjerilo je koordinaciju (osiguranje i provedbu) javne rasprave Upravnom odjelu za graditeljstvo i okoliš Karlovačke županije.

Sukladno obavijesti koordinatora javne rasprave o provođenju javne rasprave od 13. listopada 2021. godine (KLASA: 351-03/21-03/32; URBROJ: 2133/1-07-01/03-21-03) određeno je trajanje javne rasprave od 23. listopada do 22. studenoga 2021. godine. S obzirom na to da Ministarstvo nije objavilo Informaciju o javnoj raspravi s danom početka javne rasprave, javna rasprava je produžena za tri dana i trajala je od 23. listopada do 25. studenoga 2021. godine. Obavijest o javnoj raspravi objavljena je u dnevnom listu „Večernji list“, na oglasnim pločama i na internetskim stranicama Karlovačke županije i Općine Lasinja, dok su cjelovita Studija i Ne-tehnički sažetak studije objavljeni i na internetskim stranicama Ministarstva. Javna rasprava provedena je u skladu sa člankom 162. stavkom 2. Zakona u službenim prostorijama Općine Lasinja, Lasinjska cesta 19, Lasinja i Upravnog odjela za graditeljstvo i okoliš Karlovačke županije, Križanićeva 11, Karlovac, radnim danom u vremenu od 8:00 do 15:00 sati. Javno izlaganje o Studiji održano je 16. studenog 2021. godine s početkom u 11:00 sati u prostorijama DVD-a Lasinja, Trg hrvatskih branitelja 10, Lasinja. Koordinator javne rasprave obavijestio je Ministarstvo 17. studenog 2022. godine elektronskim putem o negativnom odjeku javnog izlaganja u javnosti i medijima zbog nepoznavanja zahvata/predmeta javne rasprave od strane ovlaštenika te zahtjevu javnosti i zainteresirane javnosti da se javno izlaganje ponovi u primjerenom terminu te dostavio Ministarstvu zapisnik s javnog izlaganja i primjedbe Viktorije Tomšić, Ivane Maslak, Drage Vuksana i Josipa Vuksana, Gorana Štaudingera, Marije Škrlac i Ivana Škrlaca na Studiju (KLASA: 351-03/21-03/21; URBROJ: 2133/1-07-01/03-21-16 od 22. studenog 2022. godine). Primjedbe, prijedlozi i mišljenja su se, u bitnom, odnosili na: vrijeme održavanja javnog izlaganja; na javnom izlaganju prisutnog predstavnika ovlaštenika koji nije stručno sudjelovao u raspravi; ne provođenje sanacije postojećeg eksploatacijskog polja prije otvaranja novog eksploatacijskog polja; korištenje netočnih i općih podataka iz literature i s interneta za izvođenje zaključaka o mogućim utjecajima zahvata na okoliš; ne prikazivanje stvarnog stanja na lokaciji zahvata odnosno korištenje referentne točke za kvalitetu zraka u Karlovcu, podatke o količinama padalina za Zagreb i referentne točke za mjerenje broja vozila u suprotnom smjeru od planiranog smjera kretanja kamiona; netočan podatak o udaljenosti eksploatacijskog polja od najbliže kuće; netočan prikaz broja kamiona koji će prometovati; prometno opterećenje centra Lasinje; utjecaj prometa i prašine na stanovništvo; pitanje sigurnosti te sanacije oštećenja prometnica i stambenih objekata uslijed prometovanja i miniranja; rizik pojave potresa uslijed radova na eksploatacijskom polju; utjecaj eksploatacije na vodna tijela; pitanje opasnosti od poplava i osiguranje dodatnog pristupnog puta s obzirom na ranije plavljenje eksploatacijskog polja; pitanje imovinsko-pravnih odnosa. Zahtijeva se provođenje mjerenja kvalitete zraka, smjera i jačine vjetera te buke na lokaciji u cilju utvrđivanja mogućih utjecaja zahvata na okoliš.

Ministarstvo je razmotrilo zahtjev javnosti i zainteresirane javnosti da se javno izlaganje ponovi u primjerenom terminu te 23. studenoga 2021. godine donijelo Odluku o produljenju javne rasprave (KLASA: UP/I-351-03/21-08/15, URBROJ: 517-05-1-1-21-19) te zamolbom za pravnu pomoć od 23. studenoga 2021. godine (KLASA: UP/I-351-03/21-08/15, URBROJ: 517-05-1-1-21-20) ponovno povjerilo koordinaciju **produljene javne rasprave** Upravnom odjelu za graditeljstvo i okoliš Karlovačke županije. Sukladno obavijesti koordinatora javne rasprave od 24. studenoga 2021. godine (KLASA: 351-03/21-03/32; URBROJ: 2133/1-07-01/03-21-24) javna rasprava je produžena do 6. prosinca 2021. godine. Obavijest o produljenju javne rasprave objavljena je u dnevnom listu „Večernji list“, na oglasnim pločama i na internetskim stranicama Karlovačke županije i Općine Lasinja te na internetskim stranicama Ministarstva. Javno izlaganje održano 30. studenoga 2021. godine u 18:00 sati u prostorijama DVD-a Lasinja, Trg hrvatskih branitelja 10, Lasinja.

Prema Izvješću Upravnog odjela za graditeljstvo i okoliš Karlovačke županije o održanoj javnoj raspravi od 22. prosinca 2021. godine (KLASA: 351-03/21-03/32; URBROJ: 2133/1-07-01/03-21-55), tijekom javnog uvida zaprimljena su mišljenja, prijedlozi i primjedbe javnosti i zainteresirane javnosti. U knjigu mišljenja, prijedloga i primjedbe izloženu u prostorijama Upravnog odjela za graditeljstvo i okoliš Karlovačke županije, Križanićeva 11, Karlovac zaprimljene su primjedbe udruge Pan, udruge za zaštitu okoliša i prirode, Cilike Tokić, Katarine Anne Žumber, Marija Orečića, udruge Zelena akcija, Građanske inicijative „Ne kamenolomu u Lasinji“, Viktorije Tomšić i Predraga Baraća. U knjigu mišljenja, prijedloga i primjedbe izloženu u prostorijama Općine Lasinja, Lasinjska cesta 19, Lasinja zaprimljene su dvije primjedbe Sande Ćakić te primjedbe Ivane Maslak, Viktorije Tomšić, Drage Vuksana i Josipa Vuksana, Gorana Štaudinger, Marije Škrlac, Ivana Škrlaca, Anite Štaudinger, Matije Škrlaca, Ružice Vuksan, Vesne Mađer, Magdalene Braim, Pjera Žardina, Lynn Brown, Nikole Braima, Josipa Markulina, Zvonka Bubaša, Krste Bubaša, Buge Bubaš, Janje Bubaš, Steve Vidaka, Jane Markulin, Mirka Mađera, Marka Živkovića, Hrvoja Bortieka, Ivana Vidaka, Josipa Vidaka, Ankice Vidak, Terezije Vidak, Mirka Markulina, Josipa Vidaka, Viktora Lipića, Valerije Nikolovske, Vedrana Vuksana, Predraga Baraća, Olivera Naumovskog, Mihaele Bubaš, Željka Prigorca, Josipa Markulina, Mariete Braim, Građanske inicijative „Ne kamenolomu u Lasinji“ i Općine Lasinja. Na adresu Ministarstva zaprimljene su primjedbe Cilike (rođene Vuksan) Tokić, Predraga Baraća i Gorana Ilića. Primjedbe, prijedlozi i mišljenja su se, u bitnom, odnosili na održano javno izlaganje kao i na činjenice koje su dane odnosno prikazane u Studiji i to: na blizinu prvih naselja, tj. udaljenost najbližeg stambenog objekta od eksploatacijskog polja; utjecaj zahvata na stanovništvo; pogrešne nazive naselja; na provođenje mjerenja i podatke o kvaliteti zraka na lokaciji zahvata i paušalne zaključke koji se odnose na utjecaj miniranja, prašine i na kvalitetu zraka; na nejasan i nepotpun podatak o dnevnom broju kamiona koji će prolaziti naseljem odnosno o povećanju prometa; na idejni rudarski projekt, na podatke o maksimalnoj godišnjoj eksploataciji tehničko-građevnog kamena i vijeku trajanja eksploatacije; na postojeće stanje – sanaciju; stijensku jalovinu; opskrbu tehnološkom vodom; usklađenost zahvata s prostornim planovima; na izvore buke odnosno ne navođenje podataka o miniranju kao i na proračun buke te činjenicu da nisu rađeni proračuni za različita doba dana (dnevni/noćni rad); na podatke o vodonepropusnom spremniku i podatke o stanju vodnih tijela; na čestinu vjetra (smjer i brzina) u odnosu na lokaciju zahvata; nedostatak podataka o potresu.

Druga sjednica održana je u Zagrebu i putem videokonferencije, u dva dijela. Sjednica (I. dio), održana 14. lipnja 2022. godine, je prekinuta zbog nesagledavanja u cijelosti zaprimljenih primjedbi, mišljenja i prijedloga javnosti i zainteresirane javnosti te neargumentiranog očitovanja nositelja zahvata na zaprimljene primjedbe, mišljenja i prijedloge javnosti i zainteresirane javnosti koje je dao putem ovlaštenika. Na nastavku sjednice (II. dio), održanom 6. srpnja 2022. godine, Povjerenstvo je razmotrilo Izvješće o provedenoj javnoj raspravi, primjedbe, mišljenja i prijedloge javnosti i zainteresirane javnosti te dopunjeno

očitovanje nositelja zahvata na zaprimljene primjedbe, mišljenja i prijedloge javnosti i zainteresirane javnosti koje je dao putem ovlaštenika te utvrdilo da ni očitovanjem niti Studijom iz veljače 2022. godine dopunjenoj sukladno primjedbama s javne rasprave nisu predložene odgovarajuće mjere zaštite okoliša / stanovništva i zdravlja ljudi koje bi umanjile odnosno svele na prihvatljivu razinu mogući značajni negativni utjecaj predmetnog zahvata na okoliš, i to: prometovanja 76 kamiona dnevno kroz centar Lasinje, a s obzirom na udaljenost eksploatacijskog polja od najbliže kuće (75 m) utjecaja širenja prašine / utjecaj na zrak uslijed prometovanja kamiona i eksploatacije i utjecaja buke uslijed prometovanja kamiona i miniranja. Slijedom navedenog, Povjerenstvo je natpolovičnom većinom svih članova donijelo odluku da je zahvat neprihvatljiv za okoliš.

Nakon presude Upravnog suda u Rijeci, poslovni broj: 11 UsI-498/2023-20 od 21. ožujka 2024. godine, održana je **3. sjednica** Povjerenstva u Zagrebu u dva dijela. Prvi dio treće sjednice održan je 12. rujna 2024. godine. Članovi Povjerenstva su zatražili uvid u dopunu Studije koja mora uključivati donesene Izmjene i dopune Prostornog plana Karlovačke županije („Glasnik Karlovačke županije“, br. 26/01, 33/01 - ispravak, 36/08 – pročišćeni tekst, 56/13, 7/14 - ispravak, 50b/14, 6c/17, 29c/17 - pročišćeni tekst, 8a/18, 19/18 – pročišćeni tekst, 57c/22, 10/23-pročišćeni tekst), dopunu kulturne baštine te prometa budući da je na sjednici nositelj zahvata putem ovlaštenika iznio prijedlog mjere zaštite kojom nositelj zahvata u suradnji s jedinicom lokalne samouprave treba osigurati da promet nakon izlaska na županijsku cestu ide istočno, suprotno od naselja Lasinja, postavljanjem odgovarajuće prometne signalizacije te predložio i dopunu očitovanja nositelja zahvata na zaprimljene primjedbe, mišljenja i prijedloge javnosti i zainteresirane javnosti tijekom javne rasprave. Slijedom navedenog, treća sjednica (I. dio) je prekinuta. Na nastavku treće sjednice (II. dio), održanom 19. rujna 2024. godine, Povjerenstvo je razmotrilo dopunjeno očitovanje nositelja zahvata na zaprimljene primjedbe, mišljenja i prijedloge javnosti i zainteresirane javnosti, dopunjenu Studiju iz rujna 2024. godine i predloženu mjeru zaštite okoliša zabrane prolaza kamiona kroz centar Lasinje u svrhu eksploatacije te prijedlog da će se promet kamionima odvijati ŽC3152 istočno - suprotno od naselja Lasinja.

Povjerenstvo je u skladu sa člancima 14. i 16. Uredbe natpolovičnom većinom svih članova donijelo Mišljenje o prihvatljivosti zahvata, kojim je ocijenilo predmetni zahvat prihvatljivim za okoliš te predložilo mjere zaštite okoliša te program praćenja stanja okoliša.

Ministarstvo je u daljnjem postupku razmotrilo mišljenje Povjerenstva, izjavu člana Povjerenstva koji je glasovao protiv mišljenja, a radi provedbe postupka prema članku 17. stavku 2. Uredbe, mišljenje javnosti i zainteresirane javnosti i očitovanje nositelja zahvata. Član Povjerenstva koji je glasovao protiv mišljenja smatra da nisu dani zadovoljavajući odgovori na primjedbe i pitanja javnosti osobito u pogledu negativnih utjecaja na stanovništvo uslijed emisija buke i prašine nastalih kao posljedica miniranja, da je unatoč brojnim primjedbama javnosti utjecaj na stanovništvo u Studiji i dalje opisan oskudno te se svodi samo na obrazloženje da su prepoznati utjecaji „lokalnog karaktera“, što se opravdava procjenom da će utjecaji biti ispod propisanih graničnih vrijednosti, a utjecaj na kvalitetu života stanovništva u okruženju zahvata se ne spominje, smatra da primjedbe javnosti nisu uvažene i da nije predložena prihvatljivija varijanta, da utjecaj zahvata na stanovništvo i zdravlje ljudi uslijed blizine granice eksploatacije stambenim objektima i prometovanja kamiona kroz središte naselja nije prihvatljiv, a usklađivanje i prilagodba predmetnog zahvata mogla bi se postići dodatnim mjerama zaštite okoliša, odnosno izgradnjom obilaznice ili iznalaženjem alternativnog pravca za prometovanje kamiona za potrebe rada kamenoloma izvan naselja te odmicanjem granice eksploatacije od najbližih stambenih objekata te budući da u Studiji takve mjere nisu predložene niti je nositelj zahvata u smislu odredbe članka 14. Uredbe stavka 1. Zakona svojim očitovanjem predložio tražene mjere, smatra da u postupku nije dokazano da

je predmetni zahvat prihvatljiv za okoliš. Ministarstvo je razmotrilo utemeljenost navoda izdvojenog mišljenja člana Povjerenstva te je suglasno s Mišljenjem Povjerenstva glede predložene mjere zaštite okoliša zabrane prolaza kamiona kroz centar Lasinje u svrhu eksploatacije te prijedlogom da će se promet kamionima odvijati ŽC3152 istočno - suprotno od naselja Lasinja kojom će se umanjiti mogući značajni negativni utjecaj eksploatacije tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Kremešnica – Lasinjska“ na okoliš odnosno stanovništvo i zdravlje ljudi.

Obrazloženje prihvaćanja odnosno neprihvaćanja primjedbi zaprimljenih tijekom javne rasprave je sljedeće:

- Primjedba da Studija mora sadržavati Idejno rješenje s tekstualnim obrazloženjem i grafičkim prikazom zahvata, a za eksploataciju mineralnih sirovina idejni rudarski projekt nije prihvaćena. Studija utjecaja na okoliš izrađena je kao jedinstven dokument koji je preuzeo relevantne podatke iz Idejnog rudarskog projekta (Rudist d.o.o., Zagreb) u tekstualnom dijelu i grafičke priloge. Idejni projekt je izrađen u skladu sa Zakonom o rudarstvu. U Idejnom projektu je planirana maksimalna eksploatacija od 180.000 m³ tehničko-građevnog (t-g) kamena i vijek eksploatacije oko 13 godina. Tijekom postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš utvrđeno je nepodudaranje naziva eksploatacijskog polja u prostornim planovima s nazivom iz Rješenja Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta o utvrđivanju eksploatacijskog polja (KLASA: UP/I-310-01/19-03/53; URBROJ: 526-03-03-02/1-19-1 od 19. ožujka 2019.). Rješenjem Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja od 12. kolovoza 2021. (KLASA: UP/I-310-01/21-03/159; URBROJ: 517-06-02-02-01-21-2) utvrđeno je eksploatacijsko polje pod nazivom Kremešnica – Lasinjska. Istim rješenjem određena je najveća godišnja eksploatacija u količini od 100.000 m³. Studija je korigirana u svim poglavljima na koja se može primijeniti godišnja eksploatacija (emisije, buka, promet ...).
- Primjedbe na postojeće stanje eksploatacijskog polja „Kremešnica“ i činjenica da sanacija eksploatacijskog polja nikad nije izvršena nisu prihvaćene. Nositelj zahvata ne može odgovarati za prethodnog koncesionara niti nije u mogućnosti provesti sanaciju prije dobivanja koncesije odnosno početka radova. Propisima iz područja rudarstva je određeno da je tijekom izvođenja rudarskih radova na eksploatacijskom polju te nakon završetka ili trajnog obustavljanja izvođenja rudarskih radova, rudarski gospodarski subjekt dužan provesti sanaciju terena na kojem su izvedeni rudarski radovi, te provesti sve mjere osiguranja radi sprječavanja nastanka opasnosti za ljude, imovinu, prirodu i okoliš. Propisima iz područja rudarstva je određeno da se prilikom ishoda koncesije dostavlja jamstvo za troškove sanacije eksploatacijskog polja. Propisane mjere zaštite vezane za krajobraz svode mogući utjecaj na prihvatljivu razinu te osiguravaju provođenje sanacije i biološke rekultivacije prema fazama iz rudarskog projekta i projekta krajobraznog uređenja. Propisane su sljedeće mjere: U fazi izrade glavnog rudarskog projekta, izraditi projekt krajobraznog uređenja. Krajobrazno uređenje i biološku rekultivaciju predviđenu projektom, uskladiti s dinamikom razvoja eksploatacije.; Sanaciju i biološku rekultivaciju provoditi usporedno s rudarskim radovima na dijelovima eksploatacijskog polja gdje je završena eksploatacija.; Biološku rekultivaciju provoditi kombinacijom sadnje autohtonih biljnih vrsta (grmlja i drveća) i prepuštanja površina prirodnoj sukcesiji sukladno projektu krajobraznog uređenja.; Kontinuirano održavati posađeni biljni materijal.
- Primjedbe da nije definiran sastav stijenske jalovine i način zbrinjavanja nisu prihvaćene. Jalovina je definirana propisom o utvrđivanju rezervi i eksploataciji mineralnih sirovina na način da se prilikom proračuna rezervi mineralnih sirovina iskaže količina jalovine (površinska jalovina, jalovina u stijenskoj masi) koja ne ulazi u potvrđenu količinu rezervi mineralnih sirovina temeljem koje će se ishoditi koncesija za eksploataciju. Površinska jalovina (otkrivka) se sastoji od tankog humusnog pokrivača

i trošnih naslaga mineralne sirovine. Stijenska jalovina će se izdvajati na postrojenju za sitnjenje i klasiranje ili po potrebi na etaži. Stijenska jalovina ima komercijalnu vrijednost i dio jalovine će se plasirati na tržište. Jalovina koja nema komercijalnu vrijednost će se privremeno deponirati unutar eksploatacijskog polja i koristiti za privremene prometnice te prilikom sanacije odnosno biološke rekultivacije. Humusni i površinski dio tla privremeno će se deponirati unutar eksploatacijskog polja i koristit će se prilikom biološke rekultivacije.

- Primjedbe koje se odnose na opskrbu tehnološkom vodom nisu prihvaćene. U tehnološkom procesu eksploatacije mineralne sirovine ne koristi se voda i ne nastaju onečišćene industrijske (tehnološke) otpadne vode odnosno nema ispuštanja onečišćenih voda u okoliš. Oborinska voda će se prikupljati u vodosabirniku (taložnici) te koristiti za polijevanje prometnica naročito u ljetnom razdoblju kada se može očekivati pojačano podizanje prašine uslijed prometa. U slučaju nedostatka dovoljnih količina za potrebe polijevanja prometnica, voda će se nabavljati od strane komunalnog poduzeća.
- Primjedbe na zastarjele podatke o stanovništvu, vodnim tijelima i vjetru na lokaciji zahvata te arheološke i seizmološke podatke su djelomično prihvaćene. Studija je dopunjena podacima iz zadnjeg popisa stanovništva. Podaci o stanju površinskih i podzemnih vodnih tijela te podaci o zonama sanitarne zaštite zatraženi su od Hrvatskih voda i zaprimljeni u listopadu 2020. godine. Plan upravljanja vodnim područjima do 2027. je usvojen u srpnju 2023. godine. Podaci o čestini vjetra koji obuhvaćaju smjer i brzinu vjetra zatraženi su od vlasnika računalnog programa koji je korišten prilikom modeliranja količine ukupne taložne tvari (*Lakes Environmental, Met data servis*) i odnose se na lokaciju zahvata. U Studiji su opisana nalazišta te istraživanja koja su provedena i koja je potrebno provesti na lokaciji prije početka eksploatacije kako bi se arheološki lokaliteti zaštitili. U Studiji su predložene mjere zaštite koje svode mogući utjecaj na prihvatljivu razinu: Pripreme radnje kao što su uklanjanje drveća, panjeva i tankog humusnog sloja raditi uz prisutnost arheologa.; Obaviti probna istraživanja/sondiranja na arheološki neistraženom dijelu eksploatacijskog polja i do kraja istražiti bedem na lokalitetu Grabi.; Ako se tijekom eksploatacije nađe na arheološke ili druge kulturno-povijesne nalaze prekinuti radove i o pronalasku izvijestiti nadležni konzervatorski odjel. Studija je dopunjena podacima o potresima u Zagrebu i Petrinji iz 2020. godine. Značajni parametri koje je potrebno uzimati uz obzir prilikom planiranja eksploatacije tehničko-građevnog kamena su brzina širenja valova s obzirom na sastav stijena na ovom području i faktor sigurnosti etažnih kosina i završne kosine. Navedeni parametri su uzeti u obzir prilikom izrade Idejnog projekta. Prilikom analize geomehaničke stabilnosti primijenjen je koeficijent seizmičnosti 0,3, a proračunati faktori sigurnosti manji su od propisanih Pravilnikom o tehničkim normativima za površinsku eksploataciju ležišta mineralnih sirovina. Navedenim pravilnikom određen je faktor sigurnosti za etažnu kosinu $F_s=1,15-1,2$, a za završnu kosinu $F_s=1,3$. Rezultati analize pokazuju faktor stabilnosti za etažnu kosinu $F_s=3,69$ i završnu kosinu $F_s=2,05$ odnosno veće od propisanih.
- Primjedbe koje se odnose na zdravlje ljudi te da nisu izvršena odgovarajuća mjerenja nisu prihvaćene. Zaključak o utjecaju na stanovništvo je donesen na temelju rezultata proračuna odnosno modeliranja širenja čestica prašine, ukupne taložne tvari i plinovitih onečišćenja kao i proračuna razine buke. Rezultati proračuna pokazuju da srednje godišnje količine ukupne taložne tvari (u uvjetima istovremenog rada svih izvora onečišćenja) na referentnoj točki T4 iznose $10-25 \text{ mg/m}^2\text{d}$ što je znatno manje od propisanih graničnih vrijednosti ($GV=350 \text{ mg/m}^2\text{d}$) s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi, propisanih propisom o razinama onečišćujućih tvari u zraku. Granična vrijednost je razina onečišćenosti ispod koje na temelju znanstvenih spoznaja ne postoji štetni učinak na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini. Rezultati proračuna razina buke pokazuju da će

prilikom rada na sjeverozapadnom dijelu eksploatacijskog polja odnosno dijelu koji je najbliži stambenim objektima (referentna točka T4) razina buke biti 54,6 dB(A) što je manje od propisane granične vrijednosti od 55 dB(A) odnosno da buka neće biti štetna po zdravlje ljudi. Mjerom zaštite propisana je zabrana prolaza kamiona kroz centar Lasinje u svrhu eksploatacije. Promet će se odvijati ŽC3152 istočno - suprotno od naselja Lasinja. Rezultati proračuna emisije onečišćujućih tvari u zrak uslijed odvijanja prometa pokazuju vrijednosti manje od graničnih te se zaključuje da je utjecaj prometa na stanovništvo prihvatljiv. S obzirom da je najbliže građevinsko područje naselja na udaljenosti od 35 m zračne linije od granice eksploatacijskog polja (odnosno granice eksploatacije), nakon probnog miniranja će se s obzirom na brzine oscilacija, odrediti maksimalna količina eksploziva u pojedinoj bušotini, a koja osigurava takve seizmičke efekte koji neće ugroziti najbliže stambene objekte.

- Primjedbe koje se odnose na kvalitetu zraka i utjecaj prašine nisu prihvaćene. Rezultati proračuna pokazuju da srednje godišnje količine ukupne taložne tvari (u uvjetima istovremenog rada svih izvora onečišćenja) na referentnoj točki T4 iznose 10-25 mg/m²d što je znatno manje od propisanih graničnih vrijednosti (GV=350 mg/m²d) s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi, propisanih propisom o razinama onečišćujućih tvari u zraku. Granična vrijednost je razina onečišćenosti ispod koje na temelju znanstvenih spoznaja ne postoji štetni učinak na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini. Eventualno nastalo blato rješavat će se uređivanjem i održavanjem internih prometnica unutar eksploatacijskog polja. Mjerama zaštite mogući utjecaj prašine svodi se na prihvatljivu razinu: Manipulativne površine i unutarnje transportne putove za vrijeme sušnih dana prskati vodom.; Upotrebljavati strojeve koji zadovoljavaju propise i ne ispuštaju u zrak onečišćujuće tvari iznad propisanih vrijednosti.; Bušaču garnituru opremiti sustavom za skupljanje prašine.; Oplemenjivačko postrojenje opremiti sustavom za otprašivanje.; Pri transportu poduzeti mjere protiv rasipanja materijala koji se prevozi - kao što su punjenje do razine utovarnog sanduka i prekrivanje tovarnog prostora ceradama. S obzirom da se radi o česticama prašine nastalim oplemenjivanjem mineralne sirovine koja je istog sastava kao okolno tlo/stijena prašina se ne navodi kao otpad.
- Primjedbe vezane za buku nisu prihvaćene. Proračun širenja buke u okoliš proveden je komercijalnim računalnim programom „Lima“, metodom prema HRN ISO 9613-2/2000: Prigušenje zvuka pri širenju na otvorenom - Opća metoda proračuna - buka industrijskih izvora. Za potrebe proračuna pretpostavljeni su, u pogledu emisije buke u okoliš, najnepovoljniji radni uvjeti u vrijeme kada će svi radni strojevi biti istovremeno u radu. Rezultati proračuna razina buke pokazuju da će prilikom rada na sjeverozapadnom dijelu eksploatacijskog polja odnosno dijelu koji je najbliži stambenim objektima (referentna točka T4) razina buke biti 54,6 dB(A) što je manje od propisane granične vrijednosti od 55 dB(A) odnosno da buka neće biti štetna po zdravlje ljudi. Propisane mjere zaštite svode mogući utjecaj na prihvatljivu razinu: Aktivnosti na eksploatacijskom polju obavljati radnim danom tijekom dnevnog razdoblja.; Koristiti malobučnu opremu i strojeve te ih redovito održavati.; Ukoliko se mjerenjem na točki T4 (uz izdvojenu kuću koja će tijekom kraćeg perioda eksploatacije zbog male udaljenosti i konfiguracije terena biti najizloženija buci) ili i na drugim mjernim točkama koja ovlaštena pravna osoba odredi utvrde razine buke više od dopuštene, poduzeti dodatne mjere zaštite od buke kao što su zamjena radnog stroja koji se koristi na radnoj etaži drugim s manjom emisijom buke (zvučna snaga $L_w \leq 104$ dB(A), ugradnja specijalnog filtera u ispušni sustav radnog stroja koji radi na „kritičnom području“ ili postavljanje mobilnih barijera za zaštitu od buke na mjestu rada stroja. Mjere treba primijeniti samo tijekom perioda dok su razine buke više od dopuštene.
- Primjedbe da je minoriziran utjecaj na krajobraz koji predstavlja trajnu degradaciju prostora i šireg krajobraza te da nedostaje metodologija na koji način je izvršeno ocjenjivanje utjecaja su prihvaćene. Utjecaj transporta na sustave krajobraza nije uzet u

obzir prilikom novog ocjenjivanja utjecaja zahvata na sustave krajobraza. U Studiji je korigirana i dodatno opisana metodologija i način ocjenjivanja utjecaja eksploatacijskog polja na sustave krajobraza.: „Analitičkom raščlambom reljefnih, prirodnih, antropogenih i strukturno-vizualnih značajki, šireg i užeg područja EP, određena su specifična obilježja krajobraza i elementi krajobrazne strukture i kompleksnosti, te su definirani njihovi međusobni odnosi i odnosi s planiranim zahvatom. Analizom njihovih međusobnih odnosa i odnosa s planiranim zahvatom došlo se do modela mogućih negativnih utjecaja (Tablica 4./9.) planiranog zahvata na sustave krajobraza koji su vrednovani prema ishodišnoj ljestvici za određivanje intenziteta planiranog zahvata na krajobraz (Tablica 4./8.). Ukupni rezultat interpretiran je pomoću vrijednosne ljestvice mogućeg utjecaja planiranog zahvata na krajobraz (Tablica 4./10.).“. Krajobrazne značajke užeg područja su prepravljene. Fotografije su zamijenjene novim fotografijama s terena. Navedene udaljenosti od lokacije fotografiranja do eksploatacijskog polja su ispravljene u udaljenosti od lokacije fotografiranja do najbliže točke granice obuhvata eksploatacijskog polja. Opisane su krajobrazne značajke užeg područja zahvata, te vizure i vizualne značajke krajobraza užeg područja obuhvata. Lokacije fotografiranja birane su prema položaju, sjeverno, istočno, južno i zapadno od lokacije eksploatacijskog polja, s mjesta gdje je povećani cestovni promet i frekvencija ljudi isključivo kako bi se opisale vizualne karakteristike područja. Primarni cilj je analizirati krajobrazne značajke i vizualne kvalitete prostora, a ne udaljenosti pojedinačnih objekata od eksploatacijskog polja te postojanje ili nepostojanje prirodnih barijera. Prijedlog propisane mjere zaštite okoliša i program praćenja stanja okoliša od mogućih utjecaja eksploatacije na sastavnice okoliša što uključuje i najbliže građevine. Primjedbe da je flora i fauna obrađivana na potpuno zastarjelim i netočnim podacima su djelomično prihvaćene. Za potrebe izrade Studije analizirana je dostupna stručna literatura i podaci Zavoda za zaštitu okoliša i prirode. U Studiji su navedene strogo zaštićene vrste zabilježene u okolici zahvata (promjer 10 km), uz ocjenu položaja i stupnja ugroženosti prema propisu o strogo zaštićenim vrstama. Uz svaku vrstu naveden je i kriteriji za uvrštavanje na popis ovisno o ugroženosti, međunarodnom sporazumu kojim je to određeno, uz gdje je to potrebno, dodatne napomene. Također, u Studiji su prikazane lokacije zabilježenih vrsta u okolici zahvata. U Studiji je analiziran mogući utjecaj zahvata na bioraznolikost. Prepoznati utjecaji na bioraznolikost su gubitak staništa obuhvaćenih granicama eksploatacijskog polja te utjecaj povećanja buke i prašine tijekom eksploatacije. Buka koja nastaje tijekom rada na eksploataciji može imati utjecaj na životinjske vrste na lokaciji zahvata. Navedene vrste uslijed uznemiravanja bukom napuštaju zonu oko eksploatacijskog polja ili je zaobilaze prilikom odabira pogodnih mjesta za podizanje legla ili gnijezda odnosno nastanjuju se u područjima koja nisu zahvaćena predmetnim zahvatom. Za očekivati je da će životinjske vrste na predmetnoj lokaciji isto tako reagirati i u slučaju realizacije zahvata. Sukladno navedenom, procijenjeno je da zahvat neće imati značajan utjecaj na životinjske vrste šireg područja. Propisane su mjere zaštite: Bušaču garnituru opremiti sustavom za skupljanje prašine; Oplemenjivačko postrojenje opremiti sustavom za otprašivanje. Pridržavanjem propisanih mjera utjecaj prašinom smanjuje se na najmanju moguću mjeru. Najviše dopuštene ocjenske ekvivalentne razine vanjske buke određene su prema namjeni prostora i dane su u propisu o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave prema kojem je i proveden proračun širenja buke u okoliš. Rezultati proračuna razina buke koje će se javljati kao posljedica svih aktivnosti na eksploatacijskom polju pokazuju da će vrijednosti biti niže od najviših dopuštenih vrijednosti propisanih propisom o najvišim dopuštenim razinama buke u sredini u kojoj ljudi rade i borave. Sukladno navedenom, a uzevši u obzir rezultate proračuna širenja buke u okoliš, procijenjeno je da zahvat neće imati značajan utjecaj na domaće životinje i kućne ljubimce. Procijenjeni utjecaj na bioraznolikost određen je kao izravan, slab i

trajan. S obzirom na analizirane moguće utjecaje, propisane su određene mjere zaštite bioraznolikosti. Nositelj zahvata je dužan u potpunosti provoditi i pridržavati se propisanih mjera zaštite okoliša, kao i svih zakonskih i podzakonskih propisa. Lokacija zahvata se nalazi izvan područja ekološke mreže. Najbliže područje ekološke mreže je područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000642 Kupa i nalazi se na oko 0,4 km od lokacije zahvata. Područje ekološke mreže HR2000642 Kupa proteže se površinom od 5.364,34 ha. S obzirom na to da se eksploatacijsko polje nalazi izvan navedenog područja ekološke mreže, neće doći do zauzeća ciljnih stanišnih tipova, a samim time niti do zauzeća staništa pogodnih za ciljne vrste. Također, za zahvat je proveden postupak Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, nakon kojeg je Ministarstvo izdalo Rješenje o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu (KLASA: UP/I 612-07/21-60/06; URBROJ: 517-05-2-2-21-2 od 4. veljače 2021. godine i KLASA: UP/I 612-07/20-60/06; URBROJ: 517-05-2-2-21-4 od 22. veljače 2021. godine) u kojem se navodi: „Slijedom provedenog postupka Prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, analizom mogućih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, uzevši u obzir sve navedeno, za planirani zahvat se mogu isključiti mogućnosti značajnih negativnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže. Sukladno navedenom za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.“.

- Primjedbe koje se odnose na miniranje i da Studija nije niti kvalitativno niti kvantitativno dobro procijenila utjecaj miniranja na okoliš nisu prihvaćene. Metodologija proračuna utjecaja miniranja preuzeta je iz Idejnog projekta koji je osnova za izradu Studije. Pri izračunu najveće daljine odbacivanja materijala pri miniranju korištena je formula Salamahinova (Purtić, 1991.), pri izračunu polumjera sigurnog područja od seizmičkog (potresnog) djelovanja eksploziva korištena je formula prof. dr. sc. Ninka Purčića (Purtić, 1991.), a pri izračunu sigurne udaljenosti uslijed djelovanja zračnog udarnog vala korištena je formula prof. dr. sc. Josipa Krsnika (Krsnik, 1989.). Propisane mjere zaštite osigurat će prihvatljivost zahvata: Prilikom probnog miniranja utvrditi parametre miniranja koji osiguravaju sigurnost najbližih objekata. Na temelju rezultata odrediti maksimalnu količinu eksploziva u bušotini.; Prije svakog miniranja pravovremeno provesti mjere obavješćivanja, najave i osiguranja područja djelovanja miniranja.; Kod svakog miniranja mjeriti potresni val kod najbližeg stambenog objekta.; Izraditi elaborat pokusnog miniranja i mjerenja seizmičkih efekata te zabilježenom zračnom udarnom valu. Propisom o eksplozivnim tvarima te proizvodnji i prometu oružja određeno je da su o miniranjima koja se obavljaju u naseljenom mjestu ili u neposrednoj blizini naseljenog mjesta, pravne osobe ili obrti koji izvode miniranje dužne najkasnije 24 sata prije obavljanja miniranja izvijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove prema mjestu obavljanja miniranja te javnost putem lokalnih sredstava javnog priopćavanja. Miniranje će provoditi ovlaštena osoba koja je dužna držati se svih zakonskih i podzakonskih akata. Miniranje je uređeno propisom o sadržaju plana miniranja i izvješća o miniranju.
- Primjedbe koje se odnose na objašnjenje metode izračuna povećanja količine prometa uslijed provedbe projekta kamenoloma su djelomično prihvaćene. U Studiji je ispravljeno navedeno u skladu s izmjenom količine godišnje eksploatacije. Navedeno je dnevno maksimalno povećanje prometa u oba smjera od 76 kamiona. Mjerom zaštite je propisana zabrana prolaza kamiona kroz centar Lasinje u svrhu eksploatacije te će se kamionski promet odvijati ŽC3152 istočno - suprotno od naselja Lasinja. Rezultati proračuna emisije onečišćujućih tvari u zrak uslijed prometa pokazuju vrijednosti manje od graničnih te se zaključuje da je utjecaj prometa na stanovništvo prihvatljiv. Propisom o sigurnosti prometa na cestama određeno je da nadzor i upravljanje prometom, nadzor vozila, vozača i drugih sudionika u prometu na cestama obavljaju policijski službenici

ministarstva nadležnog za unutarnje poslove odnosno istim zakonom je određeno da nadzor osiguranja tereta na vozilima i tehničke preglede vozila na cesti te nadzor kretanja teretnih vozila osim policijskih službenika, mogu obavljati i inspektori cestovnog prometa. Istim zakonom je određeno da jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uređuju promet na svom području tako da određuju između ostalog: sustav tehničkog uređenja prometa i upravljanje prometom putem elektroničkih sustava i video nadzora, ograničenja brzine kretanja vozila, zone smirenog prometa, postavljanje i održavanje zaštitnih ograda za pješake na opasnim mjestima, pješačke zone, sigurne pravce za kretanje školske djece, posebne tehničke mjere za sigurnost pješaka i biciklista u blizini obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova, igrališta, kino dvorana i sl. Odlukom o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, broj 41/22) cesta koja će se koristiti za transport, razvrstana je u županijske ceste oznake ŽC3152 te je kao takva u nadležnosti županijske uprave za ceste. Županijska uprava za ceste obavlja poslove planiranja, građenja i održavanja županijskih cesta i lokalnih cesta. Zakonom o sigurnosti prometa na cestama određeno je da je osoba nadležna za održavanje ceste dužna voditi brigu i poduzimati primjerene mjere glede omogućavanja odvijanja sigurnog i nesmetanog prometa. Propisom o cestama određeno je da pravne ili fizičke osobe u obavljanju čije gospodarske djelatnosti (kao što je eksploatacija mineralnih sirovina) dolazi do prekomjerne uporabe javne ceste teškim ili srednje teškim vozilima, moraju platiti naknadu za prekomjernu upotrebu javne ceste. Navedena naknada je jedan od izvora sredstava za financiranje javnih cesta. Rješenje o prekomjernoj uporabi javne ceste izdaje pravna osoba koja upravlja javnom cestom, odnosno koncesionar. Maksimalna dozvoljena masa kamiona određena je propisom o sigurnosti prometa na cestama.

- Primjedbe koje se odnose na provođenje mjerenja i na podatke o kvaliteti zraka na lokaciji zahvata i paušalne zaključke te da Studijom nisu obuhvaćeni primarni izvori onečišćenja zraka nisu prihvaćene.
- U Studiji je navedeno da se na samoj lokaciji ne provode mjerenja kvalitete zraka. Podaci koji su navedeni odnose se na zonu HR3 Lika, Gorski kotar i Primorje. Iz razloga što nema podataka obavljena je procjena odnosno proračun imisijskih vrijednosti koje bi mogle nastati uslijed aktivnosti na eksploatacijskom polju. U Studiji je predloženo mjerenje ukupne taložne tvari. Temeljem analize postojećeg stanja i procjene utvrđeni su mogući utjecaji zahvata na sljedeće sastavnice okoliša: stanovništvo, bioraznolikost, tlo, vodna tijela, zrak, klima, krajobraz, materijalna dobra, kulturna baština, promet, utjecaj bukom, utjecaj uslijed nastanka otpada, svjetlosno onečišćenje, miniranje, prekogranični utjecaj. Procijenjeno je moguće umanjeno prirodne vrijednosti okoliša u odnosu na moguće koristi za društvo i okoliš. Stručnjaci koji su izrađivali Studiju svoje procjene su donijeli na temelju stručnog iskustva i višegodišnjeg rada na takvim i sličnim studijama te na temelju dostupnih podataka, kao i ostalih općih i stručnih znanja iz područja koje obrađuju. Pri izradi krajobrazne analize, korištena je metodologija vrednovanja krajobraznih značajki prema *Landscape and Visual Impact Assessment, Environment Agency, 2006*. Mogući utjecaj klime na zahvat obavljen je u skladu s *European Commission, Guidance on Integrating Climate Change and Biodiversity into Environmental Impact Assessment*. Proračun emisija čestica prašine obavljen je korištenjem emisijskih faktora, a proračun imisijskih koncentracija izveden je korištenjem matematičkog modela. Proračun širenja buke u okoliš proveden je prema HRN ISO 9613-2/2000 i korištenjem modela Lima. Procjena utjecaja uslijed miniranja napravljena je korištenjem znanstveno utvrđenih i priznatih formula.
- Primjedbe koje se odnose na prostorne planove i namjenu prostora nisu prihvaćene. Zahvat se nalazi unutar obuhvata Prostornog plana Karlovačke županije („Glasnik Karlovačke županije“, br. 26/01, 33/01 - ispravak, 36/08 – pročišćeni tekst, 56/13, 7/14 - ispravak, 50b/14, 6c/17, 29c/17 - pročišćeni tekst, 8a/18, 19/18 – pročišćeni tekst,

57c/22, 10/23-pročišćeni tekst) i Prostornog plana uređenja Općine Lasinja („Glasnik Karlovačke županije“, br. 22/01, 34/07; „Službeni glasnik Općine Lasinja“, br. 3/16). Izmjene i dopune Prostornog plana Karlovačke županije broj 57c/22 nisu od utjecaja na zahvat. U navedenim planovima se navodi eksploatacijsko polje Kremešnica – Lasinjska odnosno određena je namjena prostora za eksploataciju mineralnih sirovina. U prostornim planovima nisu navedena ograničenja vezana za eksploataciju i udaljenosti od građevinskih područja naselja. Sektor lokacijskih dozvola i investicija Uprave za prostorno uređenje i dozvole državnog značaja, Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine izdao je 23. ožujka 2021. godine Potvrdu o usklađenosti zahvata s prostornim planovima (KLASA: 350-02/21-02/6; URBROJ: 531-06-2-1-2-21-4).

- Primjedbe koja se odnose na udaljenost najbliže naseljene kuće od lokacije zahvata odnosno kako se naselje Lasinja nalazi oko 1,3 km sjeverozapadno od lokacije eksploatacijskog polja, a prva kuća u tom naselju se nalazi na 150 m od lokacije eksploatacijskog polja su prihvaćene. Tekst je korigiran uzevši u obzir naselja kao administrativne jedinice definirana propisom o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj. Studija je nadopunjena slikom na kojoj se vide naselja u okolišu zahvata. Najbliža naseljena kuća se nalazi na udaljenosti od 75 m od granica EP. Prilikom proračuna utjecaja zahvata bukom na okoliš, studija je nadopunjena proračunom vezanim za referentnu točku T4 (50 m od granice EP) odnosno najbližu stambenu jedinicu.
- Primjedbe koja se odnose na pogrešne podatke u Studiji su prihvaćene. Svi pogrešni podaci su korigirani odnosno uklonjeni iz Studije te je napravljena dodatna provjera svih ostalih podataka.

Prihvatljivost zahvata obrazložena je na sljedeći način: Planirani zahvat se odnosi na eksploataciju tehničko-građevnog kamena na budućem eksploatacijskom polju „Kremešnica – Lasinjska“. Buduće eksploatacijsko polje (u daljnjem tekstu: EP) formirat će se na području nekadašnjeg eksploatacijskog polja koje trenutno nije u radu. EP se nalazi u Karlovačkoj županiji, na području Općine Lasinja unutar naselja Desno Sredičko te malim dijelom (2,9% površine na kojoj se neće odvijati eksploatacija) unutar naselja Crna Draga.

EP je nepravilnog oblika površine 9,95 ha, a nalazi se na više katastarskih čestica u k.o. Desno Sredičko i jednoj katastarskoj čestici u k.o. Lasinja. Pristup do EP osiguran je postojećom makadamskom cestom duljine oko 320 m koja se spaja sa županijskom cestom ŽC3152.

Zahvat se nalazi unutar obuhvata Prostornog plana Karlovačke županije („Glasnik Karlovačke županije“, br. 26/01, 33/01 - ispravak, 36/08 – pročišćeni tekst, 56/13, 7/14 - ispravak, 50b/14, 6c/17, 29c/17 - pročišćeni tekst, 8a/18, 19/18 – pročišćeni tekst, 57c/22, 10/23-pročišćeni tekst) i Prostornog plana uređenja Općine Lasinja („Glasnik Karlovačke županije“, br. 22/01, 34/07; „Službeni glasnik Općine Lasinja“, br. 3/16).

Rješenjem Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja od 12. kolovoza 2021. (KLASA: UP/I-310-01/21-03/159; URBROJ: 517-06-02-02-01-21-2), utvrđeno je eksploatacijsko polje tehničko-građevnog kamena „Kremešnica – Lasinjska“. Istim Rješenjem kao ovlaštenik eksploatacijskog polja je određeno trgovačko društvo KAMEN – PSUNJ d.o.o. iz Okučana.

Rješenjem Povjerenstva za utvrđivanje rezervi mineralnih sirovina Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja od 11. prosinca 2020. (KLASA: UP/I-310-01/20-03/201; URBROJ: 526-03-03/2-20-5) potvrđene su količine i kakvoća rezervi mineralne sirovine sa stanjem na dan 30. lipnja 2020. godine.

Prema idejnom rješenju razvoja rudarskih radova planirana je eksploatacija na ukupno 7 etaža: E150, E140, E130, E115, E100, E85, i E75. Površinski kop je dijelom visinski od kote 115 m n.m., do kote 162,5 m n.m., te dijelom dubinski od kote 115 m n.m. do kote 75 m n.m. Etaža K75 predstavlja osnovnu etažu, tj. dubinu odobrenih rezervi. Eksploatacija odnosno izvođenje rudarskih radova odvijat će se na sljedeći način:

- otkopavanje otkrivke/jalovine strojno
- otkopavanje mineralne sirovine s podfazama bušenja i miniranja
- otkopavanje stijenske jalovine
- utovar mineralne sirovine s podfazom razbijanja iznad gabaritnih komada
- transport mineralne sirovine do postrojenja za sitnjenje i klasiranje
- oplemenjivanje mineralne sirovine, tj. sitnjenje i klasiranje mineralne sirovine.

Razvoj površinskog kopa

Postojeće stanje: otkopna fronta je po dubini razvijena do K98, a po visini otkopana je etaža između kote 130 m n.m. i 142 m n.m. i etaža na koti 121 m n.m. (u daljnjem tekstu se uz kotu ne navodi m n.m.). Pružanje etaža je sjever-jug.

Razvojna faza eksploatacije: Početak eksploatacije planiran je na jugoistočnom dijelu EP strojnim otkopavanjem otkrivke etažama K150, K140 i K130. Etaže će biti pružanja sjever-jug s napretkom prema jugoistoku. Visina etaže u otkrivci bit će 10 m. Utovar otkopane otkrivke na radnim etažama bit će bagerom ili utovarivačem u kamione/istresaće, a transport kamionima/istresaćima do privremenog odlagališta jalovine. Etaže u mineralnoj sirovini K115 i K100 pratit će etaže u otkrivci pružanja sjever-jug s napretkom prema jugoistoku. Visina etaže u mineralnoj sirovini bit će 15 m.

Daljnjom eksploatacijom na zapadnom dijelu eksploatacijskog polja otvara se usjek na koti K100 i spušta se na kotu K85. Na jugoistočnom dijelu eksploatacijskog polja (južno brdo) etaže K150, K140, K130, K115, K100 i dijelom K85 dovode se u završni položaj. Na središnjem južnom dijelu otvara se usjek na koti K85 i spušta se na kotu K75 kojom se napreduje prema sjeveru. Utovar odminirane mineralne sirovine na radnim etažama bit će bagerom ili utovarivačem u kamione/istresaće, a transport kamionima/istresaćima do pokretnog postrojenja za sitnjenje i klasiranje.

Na sjevernom dijelu eksploatacijskog polja (sjeverno brdo) počinje se otkopavati otkrivka pružanjem etaža sjeverozapad-jugoistok s napretkom prema sjeveroistoku. Radi nepovoljne morfologije terena na sjevernom brdu transport otkrivke s etaže K140, K130 K120 na etažu K115 je gravitacijskim obaranjem, a s etaže K115 do privremenog odlagališta.

Završna faza eksploatacije: U završnoj etapi eksploatacije sve etaže dovede se u završni položaj (visina završnih etaža će biti 10 m u otkrivci, te 10 i 15 m u mineralnoj sirovini).

Ukupne eksploatacijske rezerve koje će se eksploatirati prema Idejnom rudarskom projektu iznose 2.185.997 m³ tehničko-građevnog (t-g) kamena. Uz maksimalnu godišnju eksploataciju od 100.000 m³ t-g kamena, vijek eksploatacije iznosit će oko 21 godinu.

Unutar EP predviđeni su slijedeći prateći objekti: objekt za smještaj nadzornog osoblja i radnika, mobilni (kemijski) sanitarni čvor, plato za pretakanje goriva s nadstrešnicom, spremnik za gorivo, eko kontejner ulja i maziva, eko kontejner za opasni otpad (stare krpe i staro ulje), kolna vaga, mobilno postrojenje za sitnjenje i klasiranje, trafostanica, vodosabirnik. Za potrebe eksploatacije koristit će se bušača garnitura, utovarivač, buldozer, hidraulični bager s lopatom/čekićem, kamioni istresaći i pokretno postrojenje za sitnjenje i klasiranje (oplemenjivačko postrojenje).

*S obzirom na to da su prepoznati mogući utjecaji lokalnog karaktera odnosno da se mogu očekivati na samoj lokaciji, eksploatacijom neće doći do negativnih utjecaja na **stanovništvo**. Rezultati proračuna odnosno modeliranja širenja čestica prašine, ukupne taložne tvari i plinovitih onečišćenja pokazuju da su moguće vrijednosti u uvjetima istovremenog rada svih izvora onečišćenja manje od graničnih vrijednosti s obzirom na zaštitu zdravlja ljudi, propisanih propisom o razinama onečišćujućih tvari u zraku. Granična vrijednost je razina onečišćenosti ispod koje na temelju znanstvenih spoznaja ne postoji štetni učinak na ljudsko zdravlje i/ili okoliš u cjelini. Rezultati proračuna razina buke koje će se javljati kao posljedica svih aktivnosti na EP pokazuju da buka neće biti štetna po zdravlje ljudi budući da će vrijednosti biti niže od najviših dopuštenih vrijednosti propisanih propisom o najvišim dopuštenim*

razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka. Mjerom zaštite propisana je zabrana prolaza kamiona kroz centar Lasinje u svrhu eksploatacije. Promet će se odvijati ŽC3152 istočno - suprotno od naselja Lasinja. Rezultati proračuna emisije onečišćujućih tvari u zrak uslijed prometa pokazuju vrijednosti manje od graničnih te se može zaključiti da je utjecaj prometa na stanovništvo prihvatljiv. S obzirom da je najbliže građevinsko područje naselja na udaljenosti od 35 m zračne linije od granice PK (odnosno granice eksploatacije), nakon probnog miniranja će se, s obzirom na brzine oscilacija, odrediti maksimalna količina eksploziva u pojedinoj bušotini, a koja osigurava takve seizmičke efekte koji neće ugroziti najbliže stambene objekte.

Utjecaj zahvata na **bioraznolikost** općenito očituje se prvenstveno kroz gubitak staništa i njegovom trajnom prenamjenom. Sva staništa široko su rasprostranjena na širem području stoga njihova prenamjena neće imati značajan negativni utjecaj na njihovo rasprostranjene niti na biljne i životinjske vrste koje unutar njih borave. Na lokaciji su ranije izvođeni rudarski radovi na središnjem i zapadnom dijelu, stoga je antropogeno stanište J. Izgrađena i industrijska staništa očekivano. S obzirom na karakteristike područja te da je na lokaciji prisutno antropogeno stanište, ne očekuje se osobito velika bioraznolikost unutar antropogeno nastale stajaće vode niti se očekuje prisutnost ugroženih i osjetljivih biljnih i životinjskih vrsta u istom. Budući da otkopavanje mineralne sirovine obuhvaća podfaze bušenja i miniranja, doći će do povećanja razine buke i količine prašine u odnosu na postojeće stanje. Navedeni utjecaj osjetit će se ponajviše na užem području zahvata (unutar EP) te u neposrednoj blizini zahvata. Budući da se na užem i širem području zahvata ne očekuje prisutnost ugroženih i osjetljivih biljnih i životinjskih vrsta, utjecaj prašinom ne smatra se značajnim. Povećanje razine buke nastat će prilikom rada strojeva na površinskom kopu. S obzirom na lokaciju i na smanjenu bioraznolikost područja, smatra se da utjecaj bukom na bioraznolikost nije značajan, a smanjenju buke pogoduje i konfiguracija terena. Za očekivati je da će se životinjske vrste koje se nalaze na širem području zahvata tijekom povećanja razine buke skloniti na druge lokacije. Prema podacima Zavoda za zaštitu okoliša i prirode niti jedna strogo zaštićena vrsta nije zabilježena niti na užem niti na širem području predmetnog zahvata (prve strogo zaštićene vrste zabilježene su na udaljenosti od oko 2 km od lokacije zahvata), a budući da je lokacija zahvata područje koje je već dugi niz godina pod antropogenim utjecajem, ne očekuje se pojavnost ugroženih i osjetljivih biljnih i životinjskih vrsta. Usporedno s razvojem rudarskih radova provodit će se sanacija površinskog kopa, a u dijelovima gdje je izvedena konačna sanacija provodit će se biološka rekultivacija prema fazama iz rudarskog projekta i projekta krajobraznog uređenja čime će se veći dio površine privesti u (do)prirodno stanje i uspostaviti povoljniji bioekološki uvjeti za razvoj biljnih i životinjskih vrsta. Sadnjom autohtonih vrsta (koje moraju biti kompatibilne s pedološkim i ekološko-vegetacijskim uvjetima područja) tijekom biološke rekultivacije smanjit će se utjecaj jer će se osigurati uvjeti opstanka biljnih i životinjskih vrsta kroz uspostavu novih staništa. Na temelju navedenog procijenjeno je da je, s obzirom na rasprostiranje, jačinu i trajanje, utjecaj zahvata na bioraznolikost ograničenog (lokalnog) rasprostiranja i slabe jačine te trajan na ograničenom prostoru planiranog eksploatacijskog polja i privremen u odnosu na neposredni okoliš.

EP se nalazi izvan područja zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode (NN, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19). Najbliža zaštićena područja nalaze se na udaljenosti od oko 13 km od lokacije zahvata, a riječ je o posebnom ornitološkom rezervatu „Područje oko Crne Mlake“ sjeverozapadno od lokacije i posebnom botaničkom rezervatu „Cret u Banskim Moravcima“ jugozapadno od lokacije. S obzirom na značajke zahvata i udaljenost od zaštićenih područja, neće biti utjecaja na iste.

Lokacija zahvata se nalazi izvan područja ekološke mreže. Najbliže područje **ekološke mreže** je područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000642 Kupa i nalazi se na udaljenosti od oko 0,4 km od EP. Područje očuvanja značajno za ptice (POP) HR1000001

Pokupski bazen nalazi se na udaljenosti od oko 1,5 km od EP. Područje ekološke mreže HR2000642 Kupa proteže se površinom od 5.364,34 ha. Područje ekološke mreže HR1000001 Pokupski bazen proteže se površinom od 35.088,9402 ha. S obzirom da se EP nalazi izvan područja ekološke mreže, procijenjeno je da neće biti značajnih utjecaja na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja očuvanja značajnog za vrste i stanišne tipove (POVS) HR2000642 Kupa, niti na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja očuvanja značajnog za ptice (POP) HR1000001 Pokupski bazen. Za zahvat je proveden postupak Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, nakon kojeg je Ministarstvo izdalo Rješenje o prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu te je navelo za planirani zahvat nije potrebno provesti postupak glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Budući da se prilikom eksploatacije ne koristi voda, uslijed aktivnosti na eksploatacijskom polju ne nastaju tehnološke otpadne vode. Korištenjem mobilnog sanitarnog čvora izbjegnuto je ispuštanje sanitarnih otpadnih voda. Prostor za pretakanje goriva izgradit će se kao vodonepropusna površina s jamom za prikupljanje eventualno prolivenih tekućina tako da s ovog prostora nema ispuštanja otpadnih voda u okoliš. Spremnik goriva će biti opremljen tankvanom te je spriječeno eventualno istjecanje u podzemne slojeve u slučaju oštećenja. Skladištenje ulja, masti, istrošenih/otpadnih krpa i otpadnog ulja obavljat će se u posebnim vodonepropusnim zatvorenim spremnicima bez odvodnje te nema mogućnosti ispuštanja eventualno prolivenih tekućina u okoliš. Budući da nema ispuštanja otpadnih voda neće doći do dodatnog pritiska na vodno tijelo CSGI_14-Kupa te se ne očekuje utjecaj na kakvoću **vodnog tijela**. Eksploatacija neće imati utjecaja na postizanje ciljeva zaštite okoliša, koji su primjenjivi na zahvat. S obzirom na to da se EP nalazi na udaljenosti većoj od 2 km zračne linije od najbližih zona sanitarne zaštite, ne očekuje se utjecaj eksploatacije na iste.

Prijašnjom eksploatacijom uklonjeno je **tlo** na površini od oko 1,2 ha. Nastavkom eksploatacije uklonit će se tlo na još 8,36 ha površine EP. Uklonjeno tlo će se odložiti na odgovarajuće mjesto unutar EP, kako bi se iskoristilo za biološku rekultivaciju prostora čime se utjecaj svodi na prihvatljivu razinu. Male količine prašine koje nastaju tijekom rada neće imati značajniji utjecaj na okolno tlo, jer je to prašina sastava sličnog kao i okolno tlo.

Temeljem proračuna imisijskih koncentracija onečišćujućih tvari, procijenjeno je da će prosječna godišnja koncentracija kod najbližih građevinskih područja biti znatno manja od graničnih vrijednosti. Temeljem rezultata proračuna i rasprostranjenosti strojeva i uređaja na velikoj površini može se zaključiti da će utjecaj na okoliš uslijed emisije ispušnih plinova biti prihvatljiv. Realizacijom zahvata neće biti ugrožena kvaliteta **zraka** šireg područja EP odnosno neće doći do promjene kategorije zraka.

Za procjenu utjecaja na **klimatske promjene** korišteni su podaci o emisijama prilikom redovnog rada i uslijed transporta. Koristeći emisijske faktore za ugljikovodike i CO₂ dobivene su ukupne godišnje emisije CO₂ (uz faktor. ekv. za ugljikovodike 2,93) od 1.093 t/godišnje što je udio od oko 0,005% u odnosu na ukupnu emisiju stakleničkih plinova u Republici Hrvatskoj. Iz navedenog je zaključeno da eksploatacijom neće doći do utjecaja na klimatske promjene. Rezultati analize klimatske otpornosti zahvata uslijed klimatskih promjena pokazali su da je buduća ranjivost zahvata jednaka sadašnjoj te nema potrebe za mjerama prilagodbe klimatskim promjenama.

Ukupni utjecaj eksploatacije na sustave **krajobraza** procijenjen je kao umjereni utjecaj što znači da je promjena, u osnovnim vizualnim elementima, vidljiva i počinje privlačiti pažnju. Eksploatacija će uzrokovati promjenu krajobraza, promjenom strukture reljefa što će izravno utjecati na promjenu vizura u blizini EP oblikovanjem vidljivog elementa u krajobrazu. Promjena reljefa utjecat će na strukturno-vizualna obilježja krajobraza same lokacije EP i

njegove neposredne okoline zbog promjene i krajobraznog uzorka prirodne šume i proširivanja antropogenog elementa površinskog kopa.

Na samoj lokaciji su utvrđena zaštićena **kulturna dobra** – arheološki lokaliteti Talijanovo brdo i položaj Gradišće (Graba). Za lokalitet Talijanovog brda samo manji dio nalazišta (ukupno 6.385,9 m²) ulazi u zonu eksproprijacije, i to djelomično već ona površina platoa koja je ranije uništena (ukupno je uništeno 4.320,4 m²), tako da preostala površina pretpovijesnog naselja koji se nalazi u zoni eksproprijacije iznosi 2.065,5 m². Ta je površina potpuno istražena, a sjeverno i istočno od nje nije predviđeno širenje EP. Manji dio te površine već je ranije devastiran a radi se o strmom pokosu, a ne originalnom brežuljku. Kako se radi o eponimnom naselju lasinjske kulture bit će potrebno izvršiti zaštitna istraživanja na čitavoj navedenoj dosad neistraženoj površini. Na lokalitetu Graba su provođena arheološka istraživanja. Probim sondama se ustanovilo da se radi o arheološkom nalazištu, te su provedena zaštitna arheološka istraživanja čitavog lokaliteta Graba osim dijela bedema što je potrebno dovršiti. Bez obzira da li će se potrebnim probnim sondama koje je potrebno napraviti na krajnjem jugu EP, pronaći arheološki nalazi, potrebno je vršiti arheološki nadzor prilikom uklanjanja površinskog pokrova. Ukupni utjecaj eksploatacije na arheološka nalazišta procijenjen je kao izravan, stalan i negativan. Tijekom vremena eksploatacije, te nakon njega moguće je umanjiti negativan utjecaj provedbom dodatnih arheoloških istraživanja koja će dati maksimalna saznanja o neistraženom dijelu. Iz navedenog, utjecaj je uz pridržavanja svih propisanih mjera prihvatljiv.

Iz rezultata proračuna proizlazi da će razine **buke** koja će se tijekom najnepovoljnijih radnih uvjeta u pogledu imisije buke u okoliš biti niže od najviše dopuštene za dnevno razdoblje na referentnim točkama uz postojeće kuće (T1 do T3). Na referentnoj točki T4, na mjestu nove kuće, razina buke u situaciji 'Uvjeti 1' će biti viša, u situaciji 'Uvjeti 2' niža od dopuštene. Tijekom ostalog vremena eksploatacije, razine buke u okolišu će biti niže od navedenih. U cilju smanjenja razine buke na referentnoj točki T4, u vrijeme rada bagera na najvišoj etaži duž ograničenog dijela uz istočnu granicu eksploatacijskog polja najbliže točki T4 ('Uvjeti 1'), predviđeno je korištenje bagera zvučne snage $L_w \leq 104$ dB(A). Uz smanjenu emisiju buke, razina buke koja će se u navedenim najnepovoljnijim radnim uvjetima javljati na referentnoj točki T4 pada ispod dopuštene vrijednosti. Potrebno smanjenje emisije buke u okoliš pri radu na navedenom dijelu EP moguće je ostvariti i drugim mjerama, npr. ugradnjom specijalnog filtera u ispušni sustav radnog stroja ili postavljanjem mobilnih barijera za zaštitu od buke na mjestu rada stroja.

Uz odvojeno prikupljanje otpada u namjenskim spremnicima s obzirom na vrstu **otpada** i predaju istog ovlaštenoj osobi za gospodarenje otpadom, ne očekuje se negativni utjecaj na okoliš.

Mjerom zaštite propisana je zabrana prolaza kamiona kroz centar Lasinje u svrhu eksploatacije. Promet će se odvijati ŽC3152 istočno - suprotno od naselja Lasinja. Nakon spajanja na županijsku cestu planiran je promet u smjeru istoka (suprotno od centra naselja Lasinja). Prema izvještaju o brojanju prometa s najbližeg brojačkog mjesta 3121 Dugo Selo Lasinjsko, prosječni godišnji dnevni **promet** iznosio je 221 vozilo, a prosječni ljetni dnevni promet iznosio je 248 vozila. U slučaju maksimalne eksploatacije procijenjen je maksimalni promet od 76 kamiona dnevno (38 puna kamiona u jednom smjeru) što je udio od 28% u ukupnom, odnosno 24% u ljetnom prometu. Iz navedenog se može zaključiti da je utjecaj uslijed povećanja prometa prihvatljiv.

Na EP je planirano dnevno radno vrijeme, a ukoliko dođe do potrebe za korištenjem osvjetljenja koristit će se svjetlosni uređaji i signalizacija instalirani na radnim strojevima i

kamionima te mobilna rasvjetna tijela koja su usmjerena prema području rada i koja ne prelaze referentne vrijednosti srednje horizontalne rasvijetljenosti. Uz ove mjere utjecaj aktivnosti na EP je prihvatljiv za okoliš.

*Pravilnim izborom geometrije bušenja i duljine čepa minske bušotine, kao i korištenjem razdvojenog eksplozivnog punjenja u minskoj bušotini koje će otpucavati u različitom vremenskom intervalu utjecaj uslijed **miniranja** će biti prihvatljiv.*

***Nekontrolirani događaj** odnosno iznenadno onečišćenje uslijed ispuštanja štetnih tvari u okoliš spriječit će se primjenom pravila zaštite na radu i predloženih mjere zaštite čime je vjerojatnost nastajanja nekontroliranih događaja odnosno iznenadnog onečišćenja svedena na minimum. Na EP će biti dovoljna količina sredstva za uklanjanje eventualno prolivenog goriva te će se pravovremenim postupanjem mogući utjecaj uslijed ovakvog događaja svesti na najmanju moguću mjeru.*

Kod **određivanja mjera (A)**, što ih nositelj zahvata mora poduzimati, Ministarstvo se pridržavalo i načela predostrožnosti navedenih u članku 10. Zakona, koji nalaže da se razmotre i primjene mjere koje doprinose smanjivanju onečišćenja okoliša utvrđene propisima i odgovarajućim aktom.

***Opće mjere zaštite** 1.i 2. propisane su u skladu sa Zakonom o rudarstvu („Narodne novine“, broj 56/13 i 98/19) dok je 3. mjera rezultat pozitivne stručne prakse i rada Povjerenstva, a određena s ciljem ublažavanja u Studiji prepoznatih utjecaja.*

***Mjere zaštite bioraznolikosti** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19).*

***Mjera zaštite georaznolikosti** propisana je u skladu je sa Zakonom o zaštiti prirode.*

***Mjere zaštite voda, vodnih tijela i tla** propisane su u skladu sa Zakonom o vodama („Narodne novine“, br. 66/19 i 84/21) i Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18).*

***Mjere zaštite zraka** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti zraka („Narodne novine“, broj 127/19 i 57/22) i Pravilnikom o mjerama za sprečavanje emisije plinovitih onečišćivača u obliku čestica iz motora s unutrašnjim izgaranjem koji se ugrađuju u necestovne pokretne strojeve tpv 401 („Narodne novine“, broj 113/15).*

***Mjere zaštite krajobraza** propisane su u skladu su sa Zakonom o zaštiti prirode.*

***Mjere zaštite prilikom miniranja** u skladu su sa Zakonom o rudarstvu.*

***Mjere zaštite od buke** propisane su u skladu sa Zakonom o zaštiti od buke („Narodne novine“, broj 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18 i 14/21) i Pravilnikom o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka („Narodne novine“, broj 143/21).*

***Mjere za gospodarenje otpadom** propisane su u skladu su sa Zakonom o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 84/21).*

***Mjera zaštite kulturno-povijesne baštine** propisana je u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, broj 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12 136/12, 157/13, 152/14, 98/15, 44/17, 90/18, 32/20, 62/20 i 117/21).*

***Mjerom za sprječavanje nekontroliranih događaja** provedeno je načelo predostrožnosti sukladno Zakonu o zaštiti okoliša.*

***Mjera zaštite nakon prestanka eksploatacije** u skladu je sa Zakonom o rudarstvu.*

Nositelja zahvata se člankom 142. stavkom 1. Zakona obvezuje na **praćenje stanja okoliša (B)** posredstvom stručnih i za to ovlaštenih osoba, koje provode mjerenja emisija i imisija, vode očevidnike, te dostavljaju podatke nadležnim tijelima, a obavezan je sukladno članku 142. stavku 6. istog Zakona osigurati i financijska sredstva za praćenje stanja okoliša.

Program praćenja kvalitete zraka utvrđen je temeljem Zakona o zaštiti zraka.

Program praćenja krajobraza odnosno praćenje tehničke sanacije i biološke rekultivacije utvrđen je temeljem dosadašnje inženjerske prakse.

Program praćenja razine buke utvrđen je temeljem Zakona o zaštiti od buke i Pravilnika o najvišim dopuštenim razinama buke s obzirom na vrstu izvora buke, vrijeme i mjesto nastanka

Obveza nositelja zahvata pod točkom II. ovog Rješenja proizlazi iz odredbe članka 10. stavka 3. Zakona, kojim je utvrđeno da se radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš pri planiranju i izvođenju zahvata moraju primjenjivati utvrđene mjere zaštite okoliša.

Točka III. izreke ovog rješenja utemeljena je na odredbama članka 142. stavka 2. Zakona.

Prema odredbi članka 85. stavka 5. Zakona nositelj zahvata podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš (točka IV. ovog rješenja).

Rok važenja ovog rješenja propisan je u skladu sa člankom 92. stavkom 1. Zakona, dok je mogućnost produženja važenja ovog rješenja propisana u skladu sa člankom 92. stavkom 4. Zakona (točka V. ovog rješenja).

Obveza objave ovog rješenja na internetskim stranicama Ministarstva utvrđena je člankom 91. stavkom 2. Zakona (točka VI. ovog rješenja).

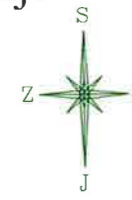
DC36

ŽC3152

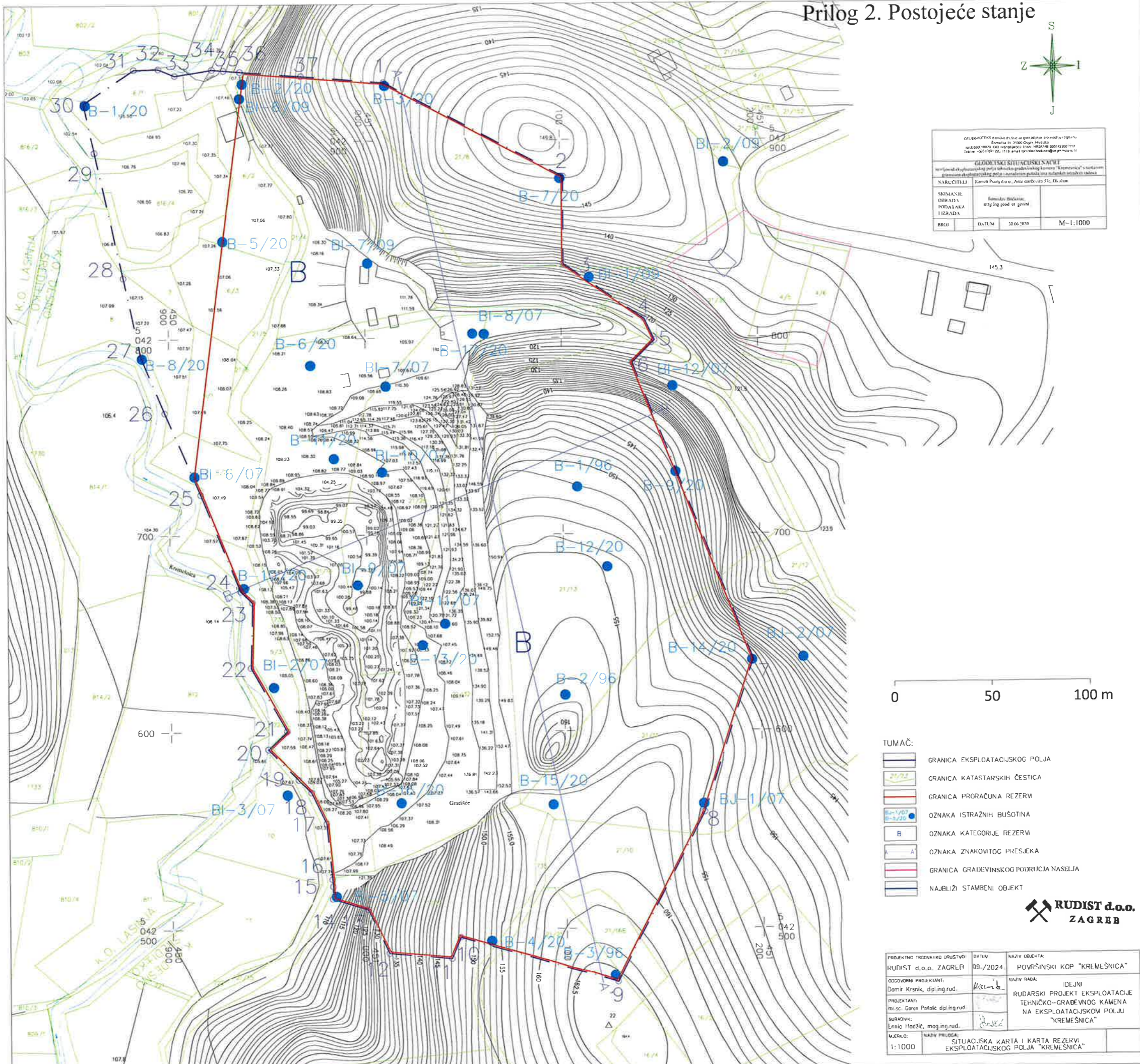
LC34052

ŽC3152

Prilog 2. Postojeće stanje

<small>ODLUČENJE O DOKUMENTU OVAJ VEŠTAČENJE IZDANO 11.11.2024. U ZAGREBU Broj: 11.2000.042.500 Datum: 11.11.2024. 11:17 Tablica: 11.11.2024. 11:17</small>			
GEODEZISKI SITUACIJSKI SNIMCI <small>Snimci su nastali primjenom digitalne tehnologije i postupkom digitalizacije snimaka izdanih u sklopu projekta "Kremsnica" u sustavu koordinatnog sustava Republike Hrvatske, datum izdavanja snimaka: 2024.</small>			
NARUČITELJ:	Kamerni Posao d.o.o., Arco stambena 5/2, Dujam		
SNIMANJE:	ODRADNA PODALJAKA I IZRADA	Emilija Hadžić moj ing. pod et. govni	
BRCH:	DATEM:	30.06.2020	M=1:1000

- TUMAČ:
- GRANICA EKSPLOATACIJSKOG POLJA
 - GRANICA KATAstarskih ČESTICA
 - GRANICA PRORAČUNA REZERV
 - OZNAKA ISTRAŽNIH BUŠOTINA
 - OZNAKA KATEGORIJE REZERV
 - OZNAKA ZNAKOVITOG PRESJEKA
 - GRANICA GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA
 - NAJBЛИŽI STAMBENI OBJEKT

RUDIST d.o.o.
ZAGREB

PROJEKTOVALNO DRUŠTVO:	RUDIST d.o.o. ZAGREB	DATEM:	09./2024	NAZIV OBJEKTA:	POVRŠINSKI KOP "KREMEŠNICA"
ODGOVORNI PROJEKTANT:	Damir Krsnik, dipl.ing.rud.	NAZIV RADA:	IDEJNI	RUDARSKI PROJEKT EKSPLOATACIJE	
PROJEKTANT:	Mr.sc. Goran Pošćić dipl.ing.rud.	TEHNIČKO-GRAĐEVNOG KAMENA			
SURADNIK:	Ernio Hadžić, moj.ing.rud.	NA EKSPLOATACIJSKOM POLJU "KREMEŠNICA"			
MAŠKALO:	1:1000	NAZIV PRILOGA:	SITUACIJSKA KARTA I KARTA REZERV EKSPLOATACIJSKOG POLJA "KREMEŠNICA"		

